

Obwieszczenie Urzędu Nadzoru EFTA w sprawie nieformalnych wskazówek dotyczących nowych kwestii związanych ze stosowaniem art. 53 i 54 Porozumienia EOG, które występują w indywidualnych przypadkach (wskazówki pisemne)

(2006/C 305/13)

A. Niniejsze obwieszczenie opublikowano zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwanym dalej „Porozumieniem EOG”) oraz w Porozumieniu pomiędzy Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości (zwanym dalej „Porozumieniem o Nadzorze i Trybunale”).

B. Komisja Europejska (zwana dalej „Komisją”) opublikowała obwieszczenie zatytułowane „Obwieszczenie Komisji w sprawie nieformalnych wskazówek dotyczących nowych kwestii związanych ze stosowaniem art. 81 i 82 Traktatu WE, które występują w indywidualnych przypadkach (wskazówki pisemne)”⁽¹⁾. Ten niewiążący akt określa zasady, których przestrzega Komisja w dziedzinie konkurencji. Wyjaśnia również, w jaki sposób Komisja zamierza przekazywać przedsiębiorstwom nieformalne wytyczne.

C. Zdaniem Urzędu Nadzoru EFTA wyżej wymieniony akt ma znaczenie dla EOG. W celu utrzymania równych warunków konkurencji oraz zapewnienia jednolitego stosowania zasad konkurencji w Europejskim Obszarze Gospodarczym Urząd Nadzoru przyjmuje niniejsze obwieszczenie na mocy uprawnień przyznanych mu przez art. 5 ust. 2 lit. b) Porozumienia o Nadzorze i Trybunale. Urząd Nadzoru zamierza przestrzegać zasad i reguł określonych w niniejszym obwieszczeniu, stosując odpowiednie zasady EOG w poszczególnych przypadkach⁽²⁾.

D. Celem niniejszego obwieszczenia jest w szczególności określenie, w jaki sposób Urząd Nadzoru EFTA zamierza przekazywać nieformalne wytyczne dotyczące stosowania art. 53 i 54 Porozumienia EOG w poszczególnych przypadkach.

E. Niniejsze obwieszczenie ma zastosowanie w przypadkach, gdy Urząd Nadzoru EFTA jest właściwym organem nadzoru na mocy art. 56 Porozumienia EOG.

I. ROZDZIAŁ II CZĘŚCI I PROTOKOŁU 4 DO POROZUMIENIA O NADZORZE I TRYBUNALE

1. Rozdział II części I protokołu 4 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale⁽³⁾ (zwany dalej „Rozdziałem II”) ustanawia nowy system egzekwowania art. 53 i 54 Porozumienia EOG w filarze EFTA. Rozdział II miał przede wszystkim służyć ponownemu skoncentrowaniu uwagi na zasadniczym zadaniu, jakim jest skuteczne stosowanie zasad konkurencji, ale jednocześnie zwiększa on pewność prawną w zakresie, w jakim stanowi, że porozumienia⁽⁴⁾, które objęte są art. 53 ust. 1, lecz spełniają warunki określone w art. 53 ust. 3, są ważne i w pełni wykonalne z mocy prawa od momentu ich zawarcia bez konieczności podejmowania w tym celu uprzedniej decyzji przez organ ochrony konkurencji (art. 1 Rozdziału II).
2. Wprawdzie Rozdział II wprowadza system, na mocy którego Urząd Nadzoru EFTA, organy ochrony konkurencji Państw EFTA oraz sądy Państw EFTA mogą stosować w całości art. 53 i 54, ale jednocześnie przy pomocy szeregu środków ogranicza on ryzyko niekonsekwentnego stosowania tych postanowień, spełniając w ten sposób podstawowe kryterium pewności prawnej dla przedsiębiorstw, jakim jest zagwarantowanie konsekwentnego stosowania reguł konkurencji na całym terenie objętym Porozumieniem EOG.
3. Przedsiębiorstwa mają zazwyczaj możliwość oceny zgodności z prawem swoich działań w stopniu umożliwiającym im podjęcie świadomej decyzji o tym, czy dalej realizować porozumienie lub kontynuować praktykę i w jakiej formie. Przedsiębiorstwa dobrze znają fakty i dysponują ramami prawnymi w postaci aktów odpowiadających wspólnotowym rozporządzeniom o wyłączeniach grupowych, o których mowa w załączniku XIV do Porozumienia EOG (zwane dalej „przepisami o wyłączeniach grupowych”), orzecznictwa, praktyki procesowej oraz obszernych wskazówek zawartych w wytycznych i obwieszczeniach Urzędu Nadzoru EFTA⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 101 z 27.4.2004, str. 78-80.

⁽²⁾ Za rozpatrywanie poszczególnych spraw objętych art. 53 i 54 Porozumienia EOG odpowiedzialny jest Urząd Nadzoru EFTA lub Komisja zgodnie z zasadami określonymi w art. 56 Porozumienia EOG. Dana sprawa może podlegać rozstrzygnięciu tylko przez jeden z tych organów nadzoru.

⁽³⁾ Po wejściu w życie Porozumienia zmieniającego protokół 4 do Porozumienia pomiędzy Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 września 2004 r. Rozdział II protokołu 4 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale będzie w znacznym zakresie odzwierciedlał w filarze EFTA rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 1).

⁽⁴⁾ W niniejszym obwieszczeniu termin „porozumienia” stosowany jest w odniesieniu do porozumień, decyzji związków przedsiębiorstw oraz praktyk uzgodnionych. Termin „praktyki” odnosi się do działań przedsiębiorstw dominujących. Termin „przedsiębiorstwa” obejmuje także „związki przedsiębiorstw”.

⁽⁵⁾ Większość tych tekstów jest dostępna na stronie internetowej:

<http://www.eftasur.int/fieldsofwork/fieldcompetition/> lub http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html.

4. Oprócz reformy zasad stosowania art. 53 i 54 wprowadzonej na podstawie Rozdziału II oraz obowiązujących przepisów o wyłączeniach grupowych Urząd Nadzoru EFTA dokonał przeglądu obwieszczeń i wytycznych, by ułatwić samoocenę podmiotom gospodarczym. Urząd Nadzoru opracował także wytyczne w sprawie stosowania art. 53 ust. 3⁽⁶⁾. W znacznej większości przypadków pozwala to przedsiębiorstwom na dokonanie rzetelnej oceny zawieranych przez nie porozumień pod kątem art. 53. Ponadto praktyką Urzędu Nadzoru jest nakładanie grzywien wyższych niż grzywna symboliczna⁽⁷⁾ wyłącznie wówczas, gdy ustalenia dokonane na podstawie instrumentów horyzontalnych bądź orzecznictwa czy stosowanej praktyki wskazują, że określone działanie stanowi naruszenie prawa.
5. W sprawach, które mimo to budzą rzeczywistą niepewność, stanowiąc nowość lub dotycząc kwestii dotąd nierozstrzygniętych w odniesieniu do stosowania art. 53 i 54, poszczególne przedsiębiorstwa mogą zwrócić się do Urzędu Nadzoru EFTA o wydanie nieformalnych wskazówek. W sytuacji, w której Urząd Nadzoru uzna to za stosowne oraz zgodne z przyjętymi priorytetami w zakresie wykonania prawa, Urząd Nadzoru może udzielić takich wskazówek w odniesieniu do nowych zagadnień dotyczących wykładni art. 53 i/lub 54 w postaci pisemnego oświadczenia (wskazówki pisemne). Niniejsze obwieszczenie zawiera szczegółowe informacje dotyczące tego instrumentu.

II. RAMY OCENY, CZY NALEŻY WYDAC PISEMNE WSKAZÓWKI

6. Na mocy Rozdziału II Urząd Nadzoru EFTA uprawniony został do prowadzenia postępowań wyjaśniających w przypadkach naruszenia art. 53 i 54 oraz do nakładania sankcji⁽⁸⁾. Jednym z najważniejszych celów Rozdziału II było zagwarantowanie skutecznego stosowania przepisów ochrony konkurencji EOG poprzez zniesienie poprzedniego systemu zgłoszeń, co miało pozwolić Urzędowi Nadzoru na skoncentrowanie swojej polityki w zakresie wykonania przepisów na najpoważniejszych przypadkach naruszenia prawa konkurencji.
7. Rozdział II nie narusza uprawnienia Urzędu Nadzoru EFTA do wydawania nieformalnych wskazówek poszczególnym przedsiębiorstwom zgodnie z niniejszym obwieszczeniem, jednak uprawnienie to nie powinno być sprzeczne z głównym celem Rozdziału II, jakim jest zagwarantowanie skutecznego stosowania prawa. Dlatego też Urząd Nadzoru może wydawać nieformalne wskazówki poszczególnym przedsiębiorstwom wyłącznie w zakresie, w jakim jest to zgodne z jego priorytetami w dziedzinie wykonania prawa.
8. Z zastrzeżeniem pkt 7 Urząd Nadzoru EFTA po otrzymaniu wniosku o wydanie wskazówek pisemnych stwierdza, czy stosowne jest jego rozpatrzenie. Wydanie wskazówek pisemnych można rozważyć tylko wówczas, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) W wyniku merytorycznej oceny porozumienia lub praktyki pod kątem art. 53 i/lub 54 Porozumienia EOG pojawia się kwestia związana ze stosowaniem przepisu prawa, która nie jest wyjaśniona ani w istniejących ramach prawnych EOG, w tym w orzecznictwie Trybunału EFTA i sądów wspólnotowych, ani w powszechnie dostępnych, ogólnych wytycznych czy precedensach z praktyki decyzyjnej lub wcześniejszych wskazówkach pisemnych wydanych przez Urząd Nadzoru EFTA lub Komisję⁽⁹⁾.
 - b) Pobieżna ocena specyfiki oraz kontekstu sprawy wskazuje na to, że wyjaśnienie nowej kwestii we wskazówkach pisemnych jest przydatne, biorąc pod uwagę następujące elementy:
 - znaczenie gospodarcze z punktu widzenia konsumenta towarów lub usług, których dotyczy porozumienie lub praktyka i/lub

⁽⁶⁾ Obwieszczenie Urzędu Nadzoru EFTA — Wytyczne w sprawie stosowania art. 53 ust. 3 Porozumienia EOG, dotychczas nieopublikowane.

⁽⁷⁾ Symboliczne grzywny ustala się zazwyczaj na poziomie 1 000 EUR, por. wytyczne Urzędu Nadzoru EFTA w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy obowiązujących w EOG przepisów o ochronie konkurencji, Dz.U. C 10 z 16.1.2003, str. 16 oraz Supplement EOG do Dz.U. nr 3 z 16.1.2003, str. 6.

⁽⁸⁾ Por. zwłaszcza art. 7 do 9, 12, 17-24 oraz 29 Rozdziału II części I protokołu 4 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale.

⁽⁹⁾ Artykuł 6 Porozumienia EOG stanowi, że bez uszczerbku dla przyszłych zmian w orzecznictwie postanowienia niniejszego Porozumienia w zakresie, w jakim są one co do istoty tożsame z odpowiednimi zasadami Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą, Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz aktami przyjętymi w zastosowaniu tych dwóch traktatów, podlegają w zakresie ich wykonania i stosowania wykładni zgodnej z odpowiednimi orzeczeniami Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wydanymi przed podpisaniem Porozumienia EOG. Jeżeli chodzi o orzeczenia wydane przez Trybunał Sprawiedliwości po podpisaniu Porozumienia EOG, z art. 3 ust. 2 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale wynika, że Urząd Nadzoru EFTA i Trybunał EFTA zobowiązane są należycie uwzględnić zasady określone w tych orzeczeniach. Zgodnie z art. 58 Porozumienia EOG i Protokołem 23 do tego porozumienia, Urząd Nadzoru EFTA i Komisja zobowiązane są współpracować między innymi w celu wspierania jednolitego wykonania, stosowania i wykładni postanowień Porozumienia EOG. Chociaż decyzje i nieformalne wskazówki Komisji nie są wiążące dla Urzędu Nadzoru, Urząd Nadzoru zobowiązany jest starać się uwzględniać praktykę Komisji.

- zakres, w jakim porozumienie lub praktyka odpowiada lub może odpowiadać powszechniejszemu zastosowaniu gospodarczemu na rynku i/lub
 - zakres inwestycji związanych z transakcją w stosunku do wielkości zainteresowanych przedsiębiorstw oraz zakres, w jakim transakcja dotyczy operacji strukturalnej, takiej jak utworzenie wspólnego przedsiębiorstwa nieprowadzącego działalności operacyjnej w pełnym zakresie (ang. *non-full function joint venture*).
- c) Wydanie wskazówek pisemnych jest możliwe na podstawie przekazanych informacji, tzn. nie ma konieczności ustalania dodatkowych faktów.
9. Poza tym Urząd Nadzoru EFTA nie rozważa wniosku o wskazówki pisemne w żadnym z poniższych przypadków:
- kwestie poruszone we wniosku są identyczne lub podobne do zagadnień zgłoszonych w sprawie toczącej się przed Trybunałem EFTA, Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości lub Sądem Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich;
 - porozumienie lub praktyka, których dotyczy wniosek, jest przedmiotem postępowania prowadzonego przez Urząd Nadzoru, sąd bądź organ ochrony konkurencji w jednym z Państw EFTA.
10. Urząd Nadzoru EFTA nie rozważa kwestii hipotetycznych i nie wydaje wskazówek pisemnych w sprawie porozumień lub praktyk, które przestały być realizowane przez strony. Przedsiębiorstwa mogą jednak wystąpić do Urzędu Nadzoru z wnioskiem o wydanie wskazówek pisemnych w odniesieniu do kwestii wynikających z danego planowanego porozumienia lub planowanej praktyki, tj. przed przystąpieniem do ich realizacji. W takim przypadku, aby wniosek mógł zostać rozpatrzony, transakcja musi być odpowiednio zaawansowana.
11. Wniosek o wydanie wskazówek pisemnych nie narusza uprawnień Urzędu Nadzoru EFTA do wszczęcia postępowania zgodnie z Rozdziałem II w odniesieniu do faktów przedstawionych we wniosku.

III. WSKAZÓWKI DOTYCZĄCE SKŁADANIA WNIOSKU O WYTYCZNE

12. Wniosek może zostać złożony przez przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa, które zawarły bądź zamierzają zawrzeć porozumienie lub przystąpić do praktyki, które to porozumienie lub praktyka mogłyby wchodzić w zakres art. 53 i/lub 54 Porozumienia EOG, i dotyczyć kwestii natury interpretacyjnej wynikających z takiego porozumienia lub takiej praktyki.
13. Wniosek o wydanie wskazówek pisemnych należy przesłać na następujący adres Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Urzędu Nadzoru EFTA:
- EFTA Surveillance Authority
Competition and State Aid Directorate
Rue Belliard 35
B-1040 Bruxelles/Brussel
14. Nie istnieje specjalny formularz wniosku. Należy przedstawić oświadczenie, w którym wyraźnie określa się:
- dane wszystkich zainteresowanych przedsiębiorstw, jak również jeden adres do kontaktów z Urzędem Nadzoru EFTA;
 - konkretne kwestie, których mają dotyczyć wskazówki;
 - pełne i wyczerpujące informacje na temat wszystkich punktów istotnych dla rzetelnej oceny zgłaszanych kwestii, w tym odnośna dokumentacja;
 - szczegółowe uzasadnienie, z uwzględnieniem pkt 8 lit. a), faktu, że wniosek przedstawia nową kwestię (nowe kwestie);
 - wszelkie inne informacje, które pozwolą na dokonanie oceny wniosku w świetle aspektów omówionych w pkt 8-10 niniejszego obwieszczenia, w tym w szczególności oświadczenie, że porozumienie lub praktyka, którego (której) dotyczy wniosek, nie jest przedmiotem postępowania toczącego się przed sądem lub organem ochrony konkurencji w jednym z Państw EFTA;
 - jeżeli wniosek zawiera informacje uważane za tajemnicę handlową, należy to w sposób wyraźny zaznaczyć;
 - wszelkie inne informacje lub dokumenty istotne w danym przypadku.

IV. ROZPATRYWANIE WNIOSKU

15. Oceniając wniosek, Urząd Nadzoru EFTA zasadniczo opiera się na przekazanych informacjach. Bez uszczerbku dla pkt 8 lit. c) Urząd Nadzoru może wykorzystać dodatkowe informacje ze źródeł publicznych, wcześniejszych postępowań lub wszelkich innych źródeł, którymi dysponuje, oraz zażądać od wnioskodawcy udzielenia informacji uzupełniających. Do informacji przedstawionych przez wnioskodawców zastosowanie mają standardowe zasady dotyczące tajemnicy służbowej.
16. Urząd Nadzoru EFTA może udostępniać otrzymane informacje Komisji oraz organom ochrony konkurencji Państw EFTA, a także przyjmować informacje od tych organów. Przed wydaniem wskazówek pisemnych Urząd Nadzoru może omówić kwestie merytoryczne zawarte we wniosku z Komisją lub z organami ochrony konkurencji danego Państwa EFTA.
17. Jeżeli Urząd Nadzoru EFTA postanawia nie wydawać wskazówek pisemnych, powiadamia o tym wnioskodawcę(-ów).
18. Przedsiębiorstwo może w każdej chwili wycofać swój wniosek. W każdym razie informacje przekazane w związku z wnioskiem o wydanie wskazówek pozostają w Urzędzie Nadzoru EFTA i mogą zostać wykorzystane w późniejszych postępowaniach na podstawie Rozdziału II (por. pkt 11 powyżej).

V. PISEMNE WSKAZÓWKI

19. Wskazówki pisemne zawierają:
 - skrócony opis faktów, na podstawie których zostały opracowane;
 - główny tok argumentacji prawnej, na której oparte jest stanowisko Urzędu Nadzoru EFTA co do nowych kwestii dotyczących art. 53 i 54, poruszonych we wniosku.
20. Wskazówki pisemne mogą ograniczać się do niektórych spośród kwestii poruszonych we wniosku. Mogą także zawierać aspekty wykraczające poza kwestie poruszone we wniosku.
21. Wskazówki pisemne publikowane są na stronie internetowej Urzędu Nadzoru EFTA z uwzględnieniem uzasadnionych interesów przedsiębiorstw w zakresie ochrony ich tajemnic handlowych. Przed wydaniem wskazówek pisemnych Urząd Nadzoru uzgadnia z wnioskodawcą wersję ogólnodostępną.

VI. SKUTKI WSKAZÓWEK PISEMNYCH

22. Wskazówki pisemne mają przede wszystkim pomóc przedsiębiorstwom w dokonaniu samodzielnej, rzetelnej oceny porozumień i praktyk, w których uczestniczą.
 23. Wskazówki pisemne nie mogą przesądzać o ocenie tej samej kwestii przez Trybunał EFTA lub sądy wspólnotowe.
 24. W przypadkach, gdy porozumienie lub praktyka stanowiły rzeczową podstawę wskazówek pisemnych, nie wyklucza się późniejszego zbadania przez Urząd Nadzoru EFTA tego samego porozumienia lub praktyki w ramach procedury na mocy Rozdziału II, w szczególności w odpowiedzi na zgłoszony wniosek. W takim przypadku Urząd Nadzoru bierze pod uwagę poprzednie wskazówki pisemne ze szczególnym zastrzeżeniem zmian podstawowych faktów, wszelkich nowych aspektów wynikających z wniosku, zmian w orzecznictwie Trybunału EFTA, sądów wspólnotowych czy szerszych zmian w polityce Urzędu Nadzoru.
 25. Wskazówki pisemne nie stanowią decyzji Urzędu Nadzoru EFTA i nie są wiążące dla organów ochrony konkurencji oraz sądów Państw EFTA, które uprawnione są do stosowania art. 53 i 54. Jednak decyzja o ewentualnym uwzględnieniu wskazówek pisemnych Urzędu Nadzoru należy do organów ochrony konkurencji oraz sądów Państw EFTA stosownie do kontekstu sprawy.
-